

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
F Ö 0 9 2 G	3 0 0 0	2 0 1 8 - 1 1 - 0 8
Kursnamn	Företagsekonomi GR (A), Ekonomistyrning	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin	H18	
Ämne	Företagsekonomi	

Mittuniversitetet

Avdelningen för Ekonomivetenskap och Juridik

Tentamen i Ekonomistyrning, FÖ092G, 7,5 hp

Datum: 2018-11-08

Tid: 14:00-19:00

Tillåtna hjälpmedel: Miniräknare (icke programmerbar), linjal, penna och sudd.

Miniräknare tillhandahålles av tentamensvakterna.

Skrivningen består av 9 uppgifter och totalt 100 poäng. Eventuella obligatoriska inlämningsuppgifter under kursens gång måste ha slutförts med godkänt resultat för att kursen ska kunna avslutas.

Skriv svaren i tentahäftet, du får använda lösa blad ifall du inte får plats. Var i så fall tydlig med att numrera dina svar så att det framgår vilken fråga de hör ihop med. Du får *inte* skriva på baksidorna (eftersom dessa inte scannas).

Visa tydliga uträkningar för full poäng! Ett felaktigt svar utan synliga uträkningar ger alltid noll poäng. Felaktigt svar med rätt modell kan ge poäng. Rätt svar utan uträkning (där uträkning krävs för att lösa uppgiften) ger inte full poäng. Skriv även svar med rätt sorter!

Betyg: 90 – 100 p = A, 80 – 89 p = B, 70 – 79 p = C, 60 – 69 = D, 50 – 59 = E,
och 0 – 49 p = F.

Lycka till!

/Liezl Eckley Eriksson

Uppgift 1 (16 poäng)

Ange om nedanstående påstående är sant eller falskt. Rätt svar ger 1p, fel svar ger -1p, inget svar ger 0p. Vid sammanräkning av poäng så är lägsta erhållna summa 0p på hela frågan.

Påstående		Sant	Falskt
1	Ekonomi betyder hushållning med knappa (begränsade) resurser		
2	Räntabilitet är ett uttryck för produktivitet		
3	En skillnad mellan vinstmaximeringsmodeller och företagsledarmodeller är att det i de senare görs en åtskillnad mellan ägande och drift av företag		
4	Vinstmaximering är ett realistiskt mål för företag i praktiken		
5	Symboliska mål är alltid skadliga för företaget		
6	Den rörliga styckkostnaden sjunker med stigande verksamhetsvolym		
7	En samkostnad är en kostnad som tillkommer eller bortfaller vid ett visst handlingsalternativ		
8	"Break even" är synonymt med den kritiska punkten		
9	Ej återvinningsbara kostnader ("sunk costs") är aldrig beslutsrelevanta		
10	Intäkter - Utbetalningar = Resultat		
11	Benchmarking handlar om att ta efter det bästa exemplar		
12	Nollbasbudgetering innebär att ett nollresultat eftersträvas för företaget		
13	I alla företag råder en viss kultur		
14	En påläggssats fördelas enligt principen: Omkostnader/ Fördelningsnyckeln		
15	Divisions-, normal- och ekvivalentmetoden kan sorteras in under rubriken orderkalkylering		
16	Bidragkalkylering används framför allt vid beslut på kort sikt		

Uppgift 2 (10 poäng)

Ett företag tillverkar och säljer taklampor. Den rörliga kostnaden per produkt består av materialkostnaden på 145 kr. De totala fasta kostnaderna, som består av bl.a. lön, lokalhyra och avskrivningar uppgår till 380 000 kr. Företaget tar 525 kr per lampa.

- a) Gör ett resultatdiagram, där intäkter, kostnader och resultat kan avläsas vid 500, 1200 respektive 1 500 tillverkade och sålda taklampor. (4p)
- b) Till vilket belopp uppgår den kritiska intäkten och vilken är den kritiska volymen? Visa med en uträkning, och markera sedan i diagrammet. Vad säger denna intäkt och denna volym? (3p)
- c) Antag att tillverkaren lyckas framställa och sälja 1 200 taklampor, vilken blir då säkerhetsmarginalen i kronor, uttryckt i såväl absolut- som procenttal? Markera säkerhetsmarginalen i diagrammet. Vad säger säkerhetsmarginalen? (3p)

Uppgift 3 (12 poäng)

Ett företag producerade 9 000 st hörlurar. Kostnaden för hyror, avskrivningar och räntor uppgick till 63 000 kr. Kostnaden för material, löner och förpackningar m.m. var rörliga och utgjorde 20 kr/st. Utnyttjandegraden uppskattades till 75% av det normala.

- a) Beräkna styckkostnaden enligt divisionsmetoden. (3p)
- b) Beräkna styckkostnaden enligt normalmetoden. (4p)
- c) Varför uppkommer över- och undertäckning av fasta kostnader? (2p)
- d) Uppkommer över- eller undertäckning av fasta kostnader i ovanstående fall, varför? Till vilket belopp? (3p)

Uppgift 4 (14 poäng)

Hos ett företag som tillverkar stekpannor har man följande resultat under en period:

Försäljning	790 625 kr
Direkt material	-100 000 kr
Direkt lön	-200 000 kr
Materialomkostnader	-20 000 kr
Tillverkningsomkostnader	-230 000 kr
AFFO	<u>-82 500 kr</u>
Resultat	158 125 kr

- Beräkna påläggsprocenten för MO, TO och AFFO. (6p)
- Prissätt en kundorder på 20 st stekpannor med en beräknad total materialkostnad på 1 000 kr och direkt lön som beräknas uppgå till 1 600 kr. Företaget använder ett vinstpålägg på 25% som baseras på företagets befintliga vinstmarginal. (6p)
- Beräkna vinstmarginalen. (2p)

Uppgift 5 (17 poäng)

- a) Sortera in följande poster i rätt budget på nästa sida och beräkna årets resultat, årets kassaflöde samt budgeterad balansräkning.

Inga beräkningar behövs förutom summering dvs Årets resultat, Årets kassaflöde samt utgåendebalans kassa och summeringarna i budgeterad balansräkning. (15p)

- b) Kommentera årets beräknat kassaflöde. (2p)

Poster

Kundinbetalningar	2 550 000 kr
Banklån	1 250 000 kr
<i>varav nyupptagna lån</i>	850 000 kr
Övriga verksamhetskostnader	-380 000 kr
Inköp av ny maskin-kontant	-850 000 kr
Personalkostnader	-1 150 000 kr
Amortering	-200 000 kr
Avskrivningar	-140 000 kr
Försäljning	2 900 000 kr
Räntekostnader	-60 000 kr
Kundfordringar	270 000 kr
Maskiner och inventarier	2 850 000 kr
Lager	185 000 kr
Leverantörsskulder	255 000 kr
Eget kapital	1 850 000 kr
Personalutbetalningar	-900 000 kr
Varuinköp kontant	-1 000 000 kr
Övriga utbetalningar	-550 000 kr
Varukostnader	-900 000 kr

Resultatbudget

Intäkter

--	--

Kostnader

Årets resultat

--	--

Likviditetsbudget

Inbetalningar

Utbetalningar

Ingående balans	420000
Årets kassaflöde	
Utgående balans	

Budgeterad balansräkning

Tillgångar

Kassa och bank	
Summa	

Eget Kapital och skulder

Eget Kapital	
Årets resultat	
Summa	

Uppgift 6 (4 poäng)

Företaget Hjul AB köper in råvaror till sin tillverkning av cyklar för 900 000 kr varje år. Till vilket belopp uppgår företaget genomsnittliga leverantörsskulder under förutsättningar att man köper in hälften av råvarorna kontant och hälften av råvarorna med 30 dagars kredit.

Uppgift 7 (15 poäng)

Ett företag har följt upp sina produktionskostnader och bl.a. undersökt tillverkningen av en produkt lite närmare. Företaget använder standardkostnader i sin budget för material. Följande siffror gäller för ett styck av produkten under den gångna perioden.

	Budget
Material	25 kg á 1,75kr

Den verkliga förbrukningen uppgick till 20 kg till ett pris av totalt 40 kr.

- Upprätta ett diagram i vilket utrymmet för prisavvikelsen och kvantitetsavvikelsen framgår. (4p)
- Beräkna prisavvikelsen per styck. Vad kan avvikelsen bero på? (2p)
- Beräkna kvantitetsavvikelsen per styck. Vad kan avvikelsen bero på? (2p)
- Beräkna hela avvikelsen (förbrukningsavvikelsen) per styck. Vad kan avvikelsen bero på?(2p)
- Anta att man under perioden tillverkar 500 st av produkten. Beräkna prisavvikelsen, kvantitetsavvikelsen och hela avvikelsen för den producerade volymen. (3p)
- Hur stor är kombinationskomponenten? (2p)

Uppgift 8 (8 poäng)

Förklara kortfattad vad menas med följande begrepp:

- a) Inre effektivitet (2p).
- b) Yttre effektivitet (2p).
- c) Fullständig kostnadsfördelning (2p).
- d) Alternativkostnad (2p).

Uppgift 9 (4 poäng)

Beskriv kortfattat minst fyra skillnader mellan extern och intern redovisning.